

BS/79/2013

POSTAWY WOBEC ZWIERZĄT

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2013 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

- ▶ Wśród badanych niezmiennie od lat dominuje przekonanie, że wszystkie zwierzęta odczuwają ból tak samo jak człowiek (79%). Co jedenasty ankietowany wyraża pogląd, iż odczuwanie bólu przez zwierzęta jest zróżnicowane – jedne odczuwają ból tak samo jak człowiek, inne zaś mniej (9%). Jedynie nieliczni respondenci są zdania, że wszystkie zwierzęta odczuwają ból w mniejszym stopniu niż ludzie (5%).
- ▶ Ogromna większość ankietowanych uważa za istotne minimalizowanie cierpień zwierząt, jakie wiążą się z ich ubojem. Dwie trzecie (67%) jest zdania, że jest to sprawa bardzo ważna, a jedna czwarta (25%), że dość ważna.
- ▶ Większość badanych sądzi, że słuszne jest trzymanie zwierząt w ogrodach zoologicznych (68%) i testowanie na zwierzętach leków przeznaczonych dla ludzi (58%). Natomiast za tresowaniem i pokazywaniem zwierząt w cyrkach, a także za testowaniem na nich kosmetyków i środków czystości opowiada się mniejszość (odpowiednio: 33% i 30%).
- ▶ Respondenci stosunkowo rzadko (10%) przy zakupie kosmetyków i środków czystości zwracają uwagę na to, czy były one testowane na zwierzętach. Podczas kupowania tego typu produktów ankietowani zwracają głównie uwagę na niską cenę (52%), markę (43%) oraz datę ważności (33%). Co piąty badany przy zakupie kosmetyków i środków czystości bierze pod uwagę ich szkodliwość dla środowiska (20%).
- ▶ Przy zakupie jaj badani najczęściej biorą pod uwagę datę ważności – uwzględnia ją co trzeci badany (34%) oraz warunki chowu kur (31%). W dalszej kolejności ważne są dla kupujących wielkość jaj (22%), ich cena (20%) oraz to, czy są odpowiednio oznakowane i czy spełniają normy UE (12%).

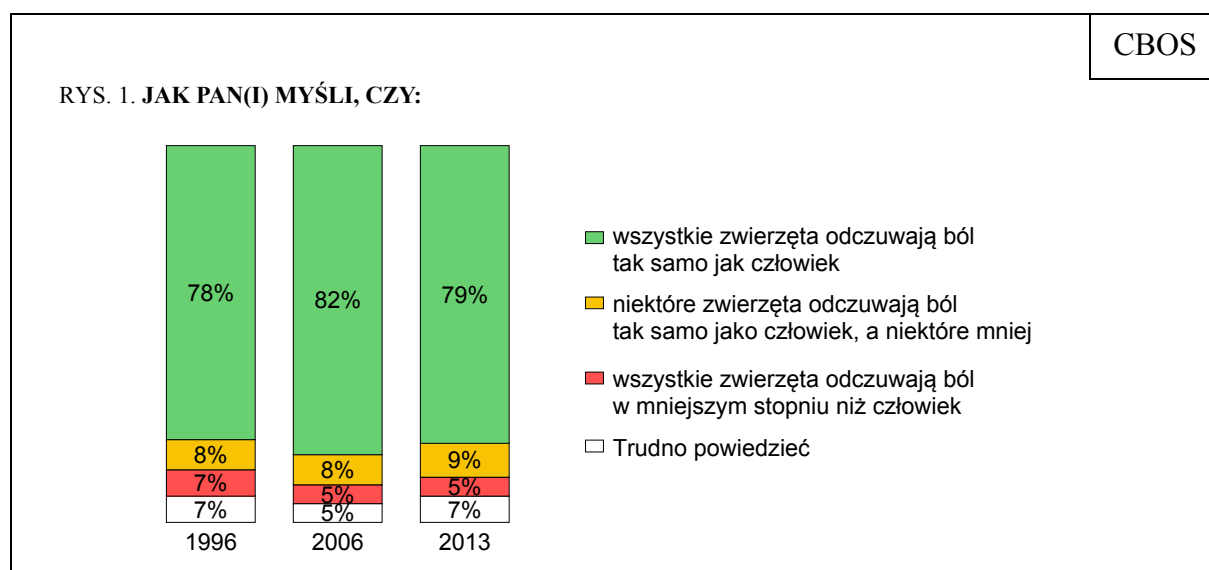

W jednym z naszych ostatnich badań¹ zapytaliśmy Polaków o ich postawy wobec zwierząt. Interesowało nas m.in., jak badani postrzegają cierpienie zwierząt – czy ich zdaniem zwierzęta odczuwają ból w mniejszym, czy też w takim samym stopniu co człowiek, czy słuszne jest testowanie leków, kosmetyków, środków czystości na zwierzętach oraz czy istnieje społeczne przyzwolenie na trzymanie zwierząt w ogrodach zoologicznych, a także na tresowanie i pokazywanie ich w cyrkach.

CZY ZWIERZĘTA ODCZUWAJĄ BÓL TAK SAMO JAK CZŁOWIEK?

Wśród badanych dominuje przekonanie, że wszystkie zwierzęta odczuwają ból tak samo jak człowiek (79%). Zaledwie co jedenasty ankietowany wyraża pogląd, iż odczuwanie bólu przez zwierzęta jest zróżnicowane – jedne odczuwają go tak samo jak człowiek, inne zaś mniej. Jedynie nieliczni respondenci są zdania, że wszystkie zwierzęta odczuwają ból w mniejszym stopniu niż ludzie (5%).

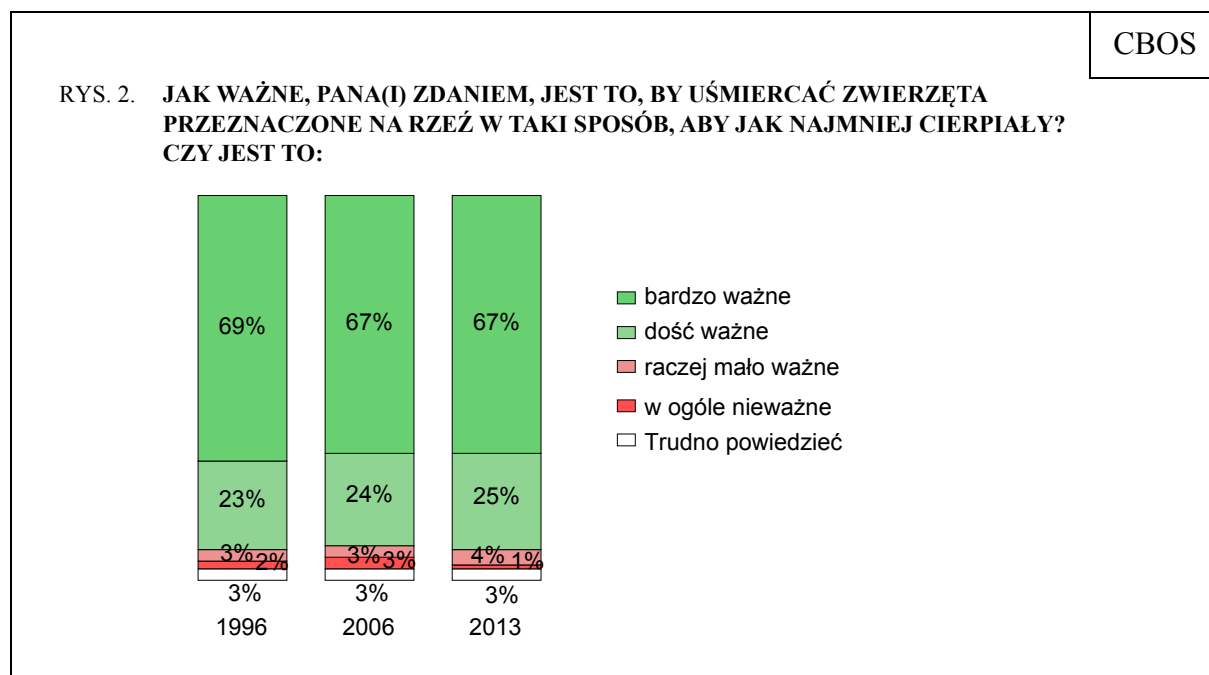
Opinie na ten temat praktycznie się nie zmieniły w ciągu ostatnich siedemnastu lat – tegoroczne wyniki jedynie nieznacznie różnią się od tych z lat 1996 i 2006.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (276) przeprowadzono w dniach 9–15 maja 2013 roku na liczącej 1101 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

We wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych przeważa pogląd, że zwierzęta odczuwają ból tak samo jak człowiek. Można jednak zauważyć, że najmłodszy badani (do 34 roku życia), osoby z wyższym wykształceniem, dobrze sytuowane – o miesięcznych dochodach powyżej 1500 zł *per capita* i dobrze oceniające warunki materialne swoich gospodarstw domowych częściej niż pozostali twierdzą, iż niektóre zwierzęta odczuwają ból tak samo jako człowiek, a niektóre mniej. Z kolei rolnicy częściej niż przedstawiciele innych grup społeczno-zawodowych uważają, że wszystkie zwierzęta odczuwają ból w mniejszym stopniu niż człowiek.

Interesował nas również stosunek badanych do zabijania zwierząt przeznaczonych na rzeź – jak ważne jest minimalizowanie ich cierpienia podczas uboju. Podobnie jak w poprzednich latach, dwie trzecie ankieterowanych (67%) wyraża przekonanie, że jest to bardzo ważne, a jedna czwarta (25%), że dość ważne. Jedynie nieliczni respondenci (5%) uważają, iż minimalizowanie cierpienia zwierząt podczas ich uśmiercania jest nieistotne.

Opinie na temat konieczności minimalizowania cierpienia zwierząt rzeźnych podczas ich uśmiercania zależne są od poglądu na sprawę odczuwania przez nie bólu. Respondenci uważający, że wszystkie zwierzęta odczuwają ból tak samo jak człowiek, przywiązują większą wagę niż pozostali do zmniejszania ich cierpień podczas uśmiercania.

Tabela 1

Jak Pan(i) myśli, czy:	Jak ważne, Pana(i) zdaniem, jest to, by uśmiercać zwierzęta przeznaczone na rzeź w taki sposób, aby jak najmniej cierpiały? Czy jest to:			
	nieważne	dość ważne	bardzo ważne	Trudno powiedzieć
	w procentach			
– wszystkie zwierzęta odczuwają ból tak samo jak człowiek	4	21	73	2
– niektóre zwierzęta odczuwają ból tak samo jak człowiek, a niektóre mniej	11	36	50	3
– wszystkie zwierzęta odczuwają ból w mniejszym stopniu niż człowiek	14	38	46	2

* Odpowiedzi „w ogóle nieważne” i „raczej mało ważne” zostały połączone ze względu na niewielkie liczebności.

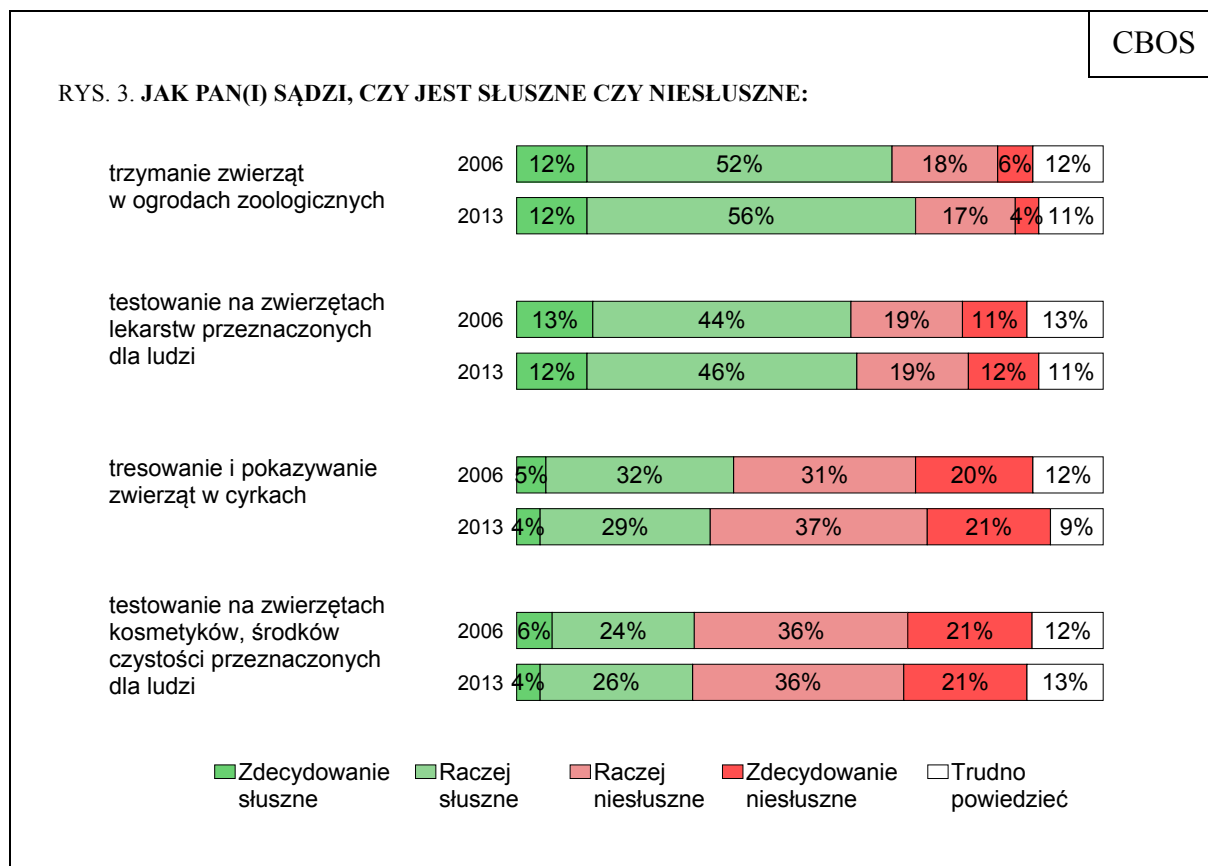
Innym czynnikiem różnicującym opinie na ten temat jest płeć – kobiety częściej niż mężczyźni są zdania, że minimalizowanie cierpienia zwierząt przeznaczonych na rzeź jest sprawą bardzo ważną (74% wobec 60%). Warto też zaznaczyć, iż we wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych dominuje przekonanie, że bardzo ważne jest, aby uśmiercając zwierzęta rzeźne zadawać im jak najmniej bólu.

ZWIERZĘTA W LABORATORIACH, CYRKACH, OGRODACH ZOOLOGICZNYCH

Zapytaliśmy również badanych o ich stosunek do takich form wykorzystywania zwierząt, jak testowanie na nich lekarstw, kosmetyków, trzymanie ich w ogrodach zoologicznych oraz tresowanie i pokazywanie w cyrkach.

Większość ankietowanych (68%) uważa za słuszne trzymanie zwierząt w ogrodach zoologicznych, jak również testowanie na zwierzętach lekarstw przeznaczonych dla ludzi (58%). Natomiast za tresowaniem i pokazywaniem zwierząt w cyrkach oraz za testowaniem na nich kosmetyków i środków czystości opowiada się mniejszość (odpowiednio: 33% i 30%).

Opinie na temat wykorzystywania zwierząt nie zmieniły się znacząco w ciągu ostatnich siedmiu lat. Jedyną większą zmianą, jaką odnotowujemy, to wzrost sprzeciwu wobec tresowania i pokazywania zwierząt w cyrkach (z 51% do 58%).

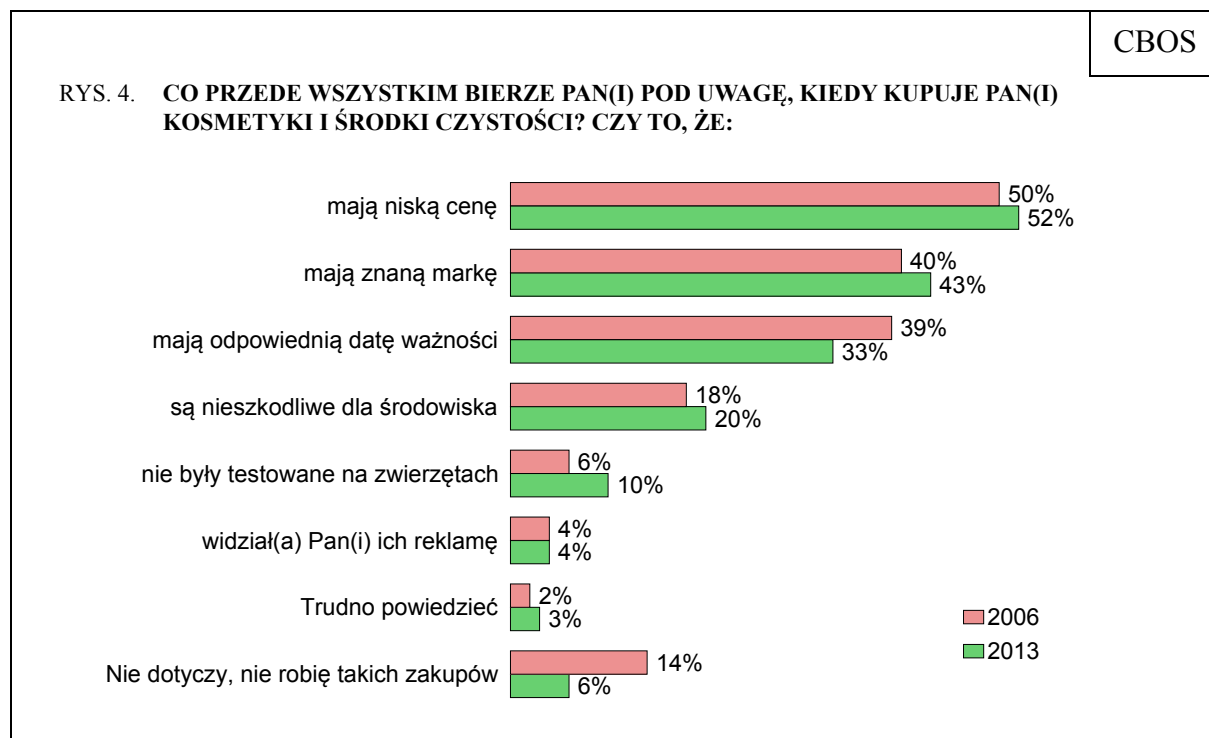
Z analiz zróżnicowań społeczno-demograficznych wynika, że wszystkie omawiane sposoby wykorzystywania zwierząt spotykają się z większą dezaprobatą kobiet niż mężczyzn. Również ludzie młodzi częściej uważają je za niesłuszne. Szczególnie widoczne jest to wśród najmłodszych ankietowanych (poniżej 25 roku życia), którzy zdecydowanie częściej niż pozostali sprzeciwiają się testowaniu na zwierzętach kosmetyków, środków czystości, a także leków. Z kolei badani z wyższym wykształceniem oraz mieszkańcy największych miast są stosunkowo mało przychylni trzymaniu zwierząt w ogrodach zoologicznych i tresowaniu ich w cyrkach.

Sprzeciw wobec omawianych form wykorzystywania zwierząt wynika w pewnej mierze z przeświadczenia na temat odczuwania przez nie bólu. Badani uważający, że zwierzęta odczuwają ból tak samo jak człowiek, częściej niż pozostali nie zgadzają się na testowanie na zwierzętach kosmetyków, środków czystości oraz leków.

Wprawdzie większość ankietowanych jest przeciwna testowaniu kosmetyków i środków czystości na zwierzętach, to jedynie co dziesiąty (10%) sprawdza przy zakupie, czy były one na nich testowane. Brane są natomiast pod uwagę głównie niska cena (52%), marka (43%) oraz data ważności (33%). Co piąty ankietowany (20%) przy zakupie kosmetyków i środków czystości sprawdza, czy nie są szkodliwe dla środowiska. Jedynie nieliczni deklarują, że kierują się tym, czy widzieli ich reklamę (4%).

Tegoroczne wyniki niewiele różnią się od tych sprzed siedmiu lat. Zmniejszył się jedynie odsetek badanych (z 39% do 33%), którzy przy zakupie kosmetyków i środków czystości zwracają uwagę na datę ważności i w niewielkim stopniu (z 6% do 10%) zwiększyła się grupa tych, którzy sprawdzają, czy produkty były testowane na zwierzętach. Pozostałe kryteria brane są pod uwagę podobnie często jak w 2006 roku.

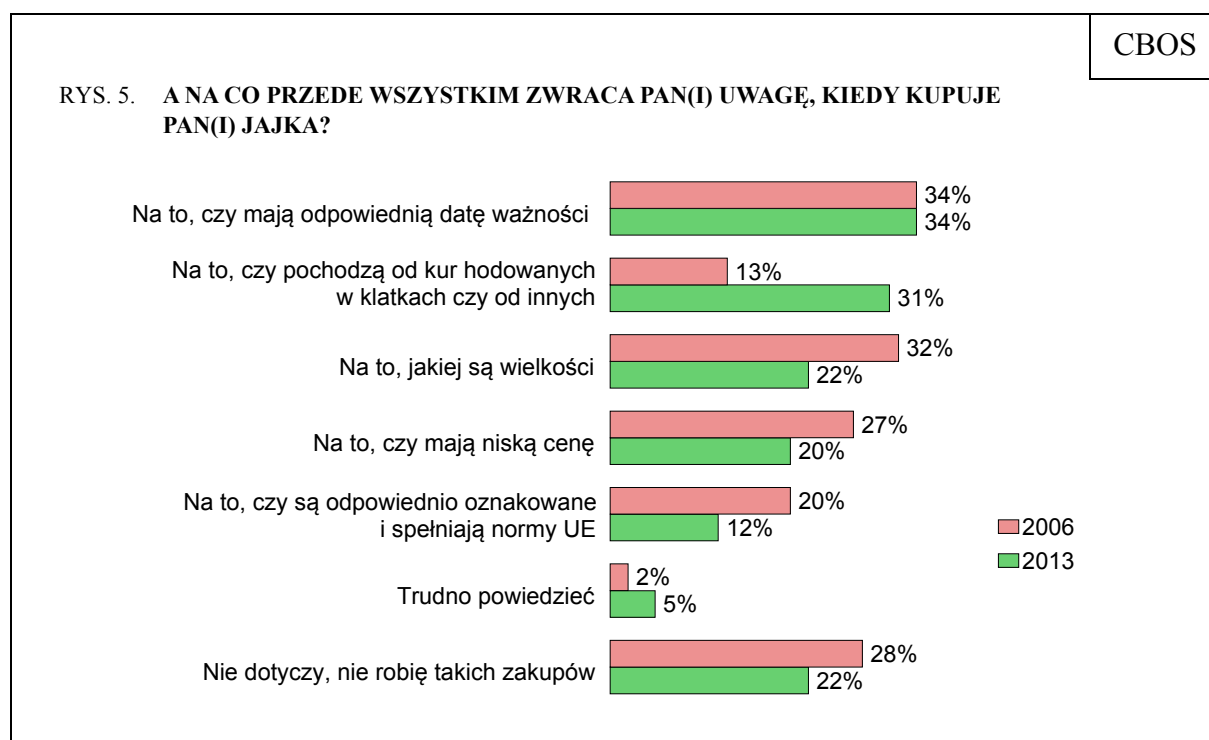
Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wskazać dwie odpowiedzi

Większą wagę do tego, czy kosmetyki i środki czystości były testowane na zwierzętach przywiązują kobiety niż mężczyźni (15% wobec 5%). Ponadto czynnik ten częściej uwzględniają podczas zakupów młodszy i lepiej wykształceni respondenci.

Kolejnym sprawdzianem postaw wobec zwierząt są kryteria, jakimi ankietowani kierują się podczas zakupu jajek. Okazuje się, że co prawda najczęściej decyduje o tym data ważności (34%), ale tylko nieznacznie rzadziej brane są pod uwagę warunki chowu kur

(31%), a w dalszej kolejności wielkość jaj (22%), cena (20%) oraz to, czy są one odpowiednio oznakowane i czy spełniają normy UE (12%).

W ciągu ostatnich siedmiu lat nastąpiły istotne zmiany w tym zakresie. Ponad dwukrotnie zwiększył się odsetek badanych zwracających uwagę na to, czy jaja pochodzą od kur hodowanych w klatkach, czy od innych (z 13% do 31%), zmalał natomiast odsetek biorących pod uwagę wielkość jaj (z 32% do 22%), ich cenę (z 27% do 20%) oraz to, czy są odpowiednio oznakowane i czy spełniają normy UE (z 20% do 12%). To, że badani przy zakupie jaj częściej niż przed siedmiu laty kierują się warunkami chowu kur, może wynikać ze wzrostu wiedzy społeczeństwa na temat oznakowań na produktach spożywczych, bądź też z większej wrażliwości społecznej na kwestie zwierząt.

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wskazać dwie odpowiedzi

Większą wagę do tego, od jakich kur pochodzą kupowane jaja, przywiązują kobiety niż mężczyźni, mieszkańcy miast niż wsi. Również częściej kryterium to w swoich decyzjach uwzględniają badani lepiej wykształceni, zamożniejsi – o wyższych dochodach *per capita*, lepiej oceniający warunki materialne swoich gospodarstw domowych.

Respondenci są niemal jednomyślni i powszechnie uważają, że powinno się kontrolować warunki hodowli, transportu, uboju zwierząt, prowadzenia na nich badań laboratoryjnych, a także nadzorować warunki, w jakich trzymane są zwierzęta należące do

ogrodów zoologicznych oraz cyrków. Warto dodać, że opinie na ten temat są stabilne i praktycznie nie zmieniły się w ciągu ostatnich siedmiu lat.

Tabela 2

Czy, Pana(i) zdaniem, powinno się kontrolować czy też nie:	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
– w jakich warunkach uśmiercane są zwierzęta rzeźne			
2006	97	1	2
2013	95	3	2
– w jakich warunkach trzymane są i transportowane zwierzęta hodowane dla ich mleka, skór lub mięsa			
2006	97	1	2
2013	97	1	2
– w jakich warunkach trzymane są zwierzęta należące do cyrków lub ogrodów zoologicznych			
2006	96	2	2
2013	97	1	2
– w jakich warunkach odbywają się badania laboratoryjne na zwierzętach			
2006	94	2	4
2013	96	1	3

Wśród Polaków niezmiennie od lat przeważa pogląd, że zwierzęta odczuwają ból tak samo jak człowiek i że podczas uśmiercania zwierząt rzeźnych powinno się minimalizować ich cierpienie.

Jednocześnie Polacy są mniej jednomyślni jeśli chodzi o wykorzystywanie zwierząt do różnych celów. Większość badanych nie sprzeciwia się testowaniu na zwierzętach lekarstw dla ludzi, a także trzymaniu zwierząt w ogrodach zoologicznych, jednak już tylko mniejszość uważa za słuszne testowanie na nich kosmetyków i środków czystości oraz tresowanie i pokazywanie ich w cyrkach. Warto zaznaczyć, że opinie w tym zakresie nie zmieniły się znacząco w ciągu ostatnich siedmiu lat.

Opracowała
Małgorzata OMYŁA-RUDZKA

A N E K S

Tabela 1

		Jak Pan(i) myśli, czy:				Liczba osób
		wszystkie zwierzęta odczuwają ból tak samo jak człowiek	niektóre zwierzęta odczuwają ból tak samo jak człowiek, a niektóre mniej	wszystkie zwierzęta odczuwają ból w mniejszym stopniu niż człowiek	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		79	9	5	7	1099
Płeć	Mężczyźni	77	11	5	7	532
	Kobiety	81	7	5	7	567
Wiek	18-24 lata	77	17	2	4	130
	25-34	77	15	2	6	223
	35-44	79	9	4	8	187
	45-54	75	7	7	12	180
	55-64	85	4	6	4	190
	65 lat i więcej	82	4	7	7	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	76	10	5	9	434
	Miasto do 20 tys.	85	6	4	5	164
	20-100 tys.	80	10	2	7	210
	101-500 tys.	80	11	3	6	176
	501 tys. i więcej mieszk.	80	7	10	3	116
Wykształcenie	Podstawowe	83	4	5	7	239
	Zasadnicze zawodowe	84	6	3	7	275
	Średnie	78	11	5	5	369
	Wyższe	70	15	5	10	216
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	72	10	4	14	114
	Średni personel, technicy	66	27	4	3	41
	Pracownicy adm.-biurowi	79	16	4	1	64
	Pracownicy usług	79	5	6	10	86
	Robotnicy wykwalifikowani	82	7	4	8	129
	Robotnicy niewykwalifik.	80	11	4	5	63
	Rolnicy	72	7	14	6	56
Pracujący na własny rach.	74	13	3	9	41	
Bierni zawodowo	Renciści	83	1	7	9	72
	Emeryci	85	4	5	6	215
	Uczniowie i studenci	72	23		5	73
	Bezrobotni	83	11	2	4	84
	Gospodynie domowe i inni	85	8	4	4	61
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	80	8	2	10	168
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	64	16	10	10	78
	sekt. pryw. poza rolnict.	77	11	4	7	273
	prywatnym gosp. rolnym	75	7	12	6	59
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	81	9	5	5	159
	501-750	85	7	5	3	117
	751-1000	79	7	6	9	146
	1001-1500	83	8	5	4	165
	Powyżej 1500 zł	75	14	5	7	211
Ocena własnych war. mater.	Złe	89	4	4	3	154
	Średnie	78	8	5	9	510
	Dobre	77	13	4	6	435
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	73	8	11	8	64
	Raz w tygodniu	76	10	6	9	515
	1-2 razy w miesiącu	79	13	2	7	166
	Kilka razy w roku	84	7	3	6	223
	W ogóle nie uczestniczy	87	7	4	1	130
Poglądy polityczne	Lewica	78	12	5	4	195
	Centrum	81	8	5	6	380
	Prawica	74	13	6	7	259
	Trudno powiedzieć	83	4	4	10	265

Tabela 2

		Jak ważne, Pana(i) zdaniem, jest to, by uśmiercać zwierzęta przeznaczone na rzeź w taki sposób, aby jak najmniej cierpiały? Czy jest to:				Liczba osób
		nieważne	dość ważne	bardzo ważne	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		5	25	67	3	1100
Płeć	Mężczyźni	9	27	60	3	533
	Kobiety	2	22	74	2	567
Wiek	18-24 lata	7	24	65	3	130
	25-34	7	25	65	2	223
	35-44	6	27	65	3	187
	45-54	7	27	65	2	181
	55-64	3	24	72	2	190
	65 lat i więcej	4	21	72	3	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	7	25	66	2	434
	Miasto do 20 tys.	3	19	76	3	164
	20-100 tys.	7	29	61	4	210
	101-500 tys.	3	28	65	4	177
	501 tys. i więcej mieszk.	6	16	77	1	116
Wykształcenie	Podstawowe	6	23	68	4	239
	Zasadnicze zawodowe	6	24	66	3	276
	Średnie	6	26	66	2	369
	Wyższe	4	24	71	1	216
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	8	25	65	2	114
	Średni personel, technicy	15	31	54		42
	Pracownicy adm.-biurowi	1	19	78	1	64
	Pracownicy usług	2	23	73	2	86
	Robotnicy wykwalifikowani	10	24	63	3	129
	Robotnicy niewykwalifik.	4	19	72	6	63
	Rolnicy	2	32	65	2	56
Pracujący na własny rach.	7	39	51	2	41	
Bierni zawodowo	Renciści	11	16	72	1	72
	Emeryci	4	24	69	3	215
	Uczniowie i studenci	4	30	60	6	73
	Bezrobotni	3	23	73	1	84
	Gospodynie domowe i inni	4	25	71		61
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	5	21	71	2	168
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	7	27	62	4	78
	sekt. pryw. poza rolnict.	8	27	62	3	274
	prywatnym gosp. rolnym	4	32	63	2	59
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	5	32	63	1	159
	501-750	5	18	75	2	117
	751-1000	3	26	69	2	146
	1001-1500	5	27	66	2	165
	Powyżej 1500 zł	6	24	68	2	211
Ocena własnych war. mater.	Złe	4	17	78	1	154
	Średnie	5	26	66	3	510
	Dobre	7	26	66	2	436
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	9	21	69	2	64
	Raz w tygodniu	5	30	63	3	516
	1-2 razy w miesiącu	5	18	72	4	166
	Kilka razy w roku	7	23	68	2	223
	W ogóle nie uczestniczy	5	15	78	3	130
Poglądy polityczne	Lewica	5	23	67	4	195
	Centrum	6	27	64	3	381
	Prawica	5	28	67	1	259
	Trudno powiedzieć	6	19	73	2	265

Tabela 3

		Jak Pan(i) sądzi, czy trzymanie zwierząt w ogrodach zoologicznych jest słuszne czy niesłuszne?			Liczba osób
		Słuszne	Niesłuszne	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		68	21	11	1098
Płeć	Mężczyźni	73	17	11	532
	Kobiety	64	24	11	566
Wiek	18-24 lata	66	29	5	130
	25-34	63	26	11	223
	35-44	63	23	14	187
	45-54	72	18	10	180
	55-64	73	17	10	190
	65 lat i więcej	74	12	14	188
Miejsce zamieszkania	Wieś	71	18	10	433
	Miasto do 20 tys.	69	17	14	164
	20-100 tys.	72	19	9	210
	101-500 tys.	62	28	11	176
	501 tys. i więcej mieszk.	60	25	14	116
Wykształcenie	Podstawowe	71	15	15	239
	Zasadnicze zawodowe	70	19	11	276
	Średnie	70	20	9	369
	Wyższe	60	29	11	215
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	60	28	12	114
	Średni personel, technicy	69	19	11	41
	Pracownicy adm.-biurowi	65	29	7	64
	Pracownicy usług	69	15	17	86
	Robotnicy wykwalifikowani	65	20	14	129
	Robotnicy niewykwalifik.	75	20	5	63
	Rolnicy	67	24	9	56
	Pracujący na własny rach.	79	4	17	41
Bierni zawodowo	Renciści	70	18	12	72
	Emeryci	74	15	11	214
	Uczniowie i studenci	66	28	6	73
	Bezrobotni	66	27	7	84
	Gospodynie domowe i inni	66	20	14	61
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	62	27	11	168
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	64	25	11	77
	sekt. pryw. poza rolnict.	70	17	13	274
	prywatnym gosp. rolnym	67	24	8	59
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	64	26	10	159
	501-750	74	21	6	116
	751-1000	62	23	14	146
	1001-1500	75	14	11	165
	Powyżej 1500 zł	69	26	4	211
Ocena własnych war. mater.	Złe	70	19	11	154
	Średnie	68	19	13	508
	Dobre	68	23	9	436
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	78	16	6	63
	Raz w tygodniu	69	19	12	516
	1-2 razy w miesiącu	71	19	10	166
	Kilka razy w roku	63	26	11	223
	W ogóle nie uczestniczy	67	23	9	130
Poglądy polityczne	Lewica	72	23	6	194
	Centrum	65	23	11	381
	Prawica	75	16	10	258
	Trudno powiedzieć	65	20	16	265

Tabela 4

		Jak Pan(i) sądzi, czy testowanie na zwierzętach leków przeznaczonych dla ludzi jest słuszne czy niesłuszne?			Liczba osób
		Słuszne	Niesłuszne	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		58	31	11	1095
Płeć	Mężczyźni	65	26	9	530
	Kobiety	50	37	13	565
Wiek	18-24 lata	39	59	1	130
	25-34	54	37	9	223
	35-44	61	31	8	187
	45-54	65	22	13	179
	55-64	66	23	11	190
	65 lat i więcej	54	24	23	187
Miejsce zamieszkania	Wieś	56	31	13	431
	Miasto do 20 tys.	60	30	10	164
	20-100 tys.	61	29	10	210
	101-500 tys.	53	35	12	176
Wykształcenie	501 tys. i więcej mieszk.	60	33	7	114
	Podstawowe	49	34	16	236
	Zasadnicze zawodowe	55	31	14	276
	Średnie	61	31	8	369
Grupa społ.-zaw. pracujący	Wyższe	63	30	8	215
	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	61	30	9	114
	Średni personel, technicy	74	23	3	41
	Pracownicy adm.-biurowi	71	23	6	64
	Pracownicy usług	45	43	12	86
	Robotnicy wykwalifikowani	64	25	11	129
	Robotnicy niewykwalifik.	58	38	4	63
	Rolnicy	42	42	16	56
Bierni zawodowo	Pracujący na własny rach.	76	18	6	41
	Renciści	55	29	16	72
	Emeryci	59	22	20	213
	Uczniowie i studenci	41	58	1	73
	Bezrobotni	47	42	10	82
Pracuje w:	Gospodynie domowe i inni	58	31	11	61
	inst. państw., publicznej	57	34	9	168
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	68	23	9	77
	sekt. pryw. poza rolnict. prywatnym gosp. rolnym	66	27	7	274
Dochody na jedną osobę	46	39	15	59	
	Do 500 zł	54	37	10	159
	501-750	60	29	11	116
	751-1000	56	30	14	146
	1001-1500	60	31	8	165
Ocena własnych war. mater.	Powyżej 1500 zł	62	30	8	210
	Złe	55	31	15	152
	Średnie	59	29	11	508
Udział w prakt. religijnych	Dobre	56	34	10	436
	Kilka razy w tygodniu	53	29	18	63
	Raz w tygodniu	61	27	12	516
	1-2 razy w miesiącu	60	29	11	166
	Kilka razy w roku	51	42	7	222
Poglądy polityczne	W ogóle nie uczestniczy	53	36	11	128
	Lewica	61	32	7	194
	Centrum	59	32	10	381
	Prawica	66	25	8	258
	Trudno powiedzieć	43	37	20	262

Tabela 5

		Jak Pan(i) sądzi, czy tresowanie i pokazywanie zwierząt w cyrkach jest słuszne czy niesłuszne?			Liczba osób
		Słuszne	Niesłuszne	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		33	58	9	1098
Płeć	Mężczyźni	39	52	9	531
	Kobiety	27	63	10	567
Wiek	18-24 lata	32	64	4	130
	25-34	22	69	9	223
	35-44	25	65	10	187
	45-54	35	52	13	180
	55-64	42	52	6	190
	65 lat i więcej	41	45	14	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	38	50	13	433
	Miasto do 20 tys.	31	61	8	164
	20-100 tys.	34	59	7	210
	101-500 tys.	30	63	7	176
Wykształcenie	501 tys. i więcej mieszk.	20	73	7	116
	Podstawowe	42	44	13	239
	Zasadnicze zawodowe	37	52	11	275
	Średnie	32	61	8	369
Grupa społ.-zaw. pracujący	Wyższe	19	75	6	216
	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	18	75	8	114
	Średni personel, technicy	27	65	8	41
	Pracownicy adm.-biurowi	25	72	3	64
	Pracownicy usług	32	60	8	86
	Robotnicy wykwalifikowani	34	56	10	129
	Robotnicy niewykwalifik.	46	49	5	63
Bierni zawodowo	Rolnicy	34	53	13	56
	Pracujący na własny rach.	41	51	8	40
	Renciści	39	49	12	72
	Emeryci	43	45	13	215
	Uczniowie i studenci	28	65	7	73
Pracuje w:	Bezrobotni	30	61	8	84
	Gospodynie domowe i inni	19	66	15	61
	inst. państw., publicznej	28	66	7	168
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	28	61	12	77
Dochody na jedną osobę	sekt. pryw. poza rolnict.	30	64	6	274
	prywatnym gosp. rolnym	33	53	14	59
	Do 500 zł	34	57	9	159
	501-750	31	57	12	117
	751-1000	36	58	6	146
Ocena własnych war. mater.	1001-1500	35	56	9	165
	Powyżej 1500 zł	31	65	4	211
	Złe	38	51	11	154
Udział w prakt. religijnych	Średnie	31	56	12	508
	Dobre	32	62	6	436
	Kilka razy w tygodniu	31	59	10	64
	Raz w tygodniu	35	54	11	516
	1-2 razy w miesiącu	36	55	9	165
Poglądy polityczne	Kilka razy w roku	29	61	10	223
	W ogóle nie uczestniczy	26	70	4	130
	Lewica	33	61	6	195
	Centrum	30	63	7	381
Poglądy polityczne	Prawica	39	52	9	257
	Trudno powiedzieć	31	53	16	265

Tabela 6

		Jak Pan(i) sądzi, czy testowanie na zwierzętach kosmetyków, środków czystości przeznaczonych dla ludzi jest słuszne czy niesłuszne?			Liczba osób
		Słuszne	Niesłuszne	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		30	57	13	1097
Płeć	Mężczyźni	34	53	13	530
	Kobiety	27	60	13	566
Wiek	18-24 lata	21	73	6	130
	25-34	26	64	10	223
	35-44	31	60	8	187
	45-54	34	57	9	179
	55-64	36	47	17	190
	65 lat i więcej	31	44	25	188
Miejsce zamieszkania	Wieś	33	52	15	433
	Miasto do 20 tys.	29	57	14	164
	20-100 tys.	29	59	12	210
	101-500 tys.	27	64	10	176
	501 tys. i więcej mieszk.	31	60	8	114
Wykształcenie	Podstawowe	26	49	24	237
	Zasadnicze zawodowe	26	59	14	276
	Średnie	35	58	7	369
	Wyższe	32	60	8	215
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	32	57	11	114
	Średni personel, technicy	41	54	5	41
	Pracownicy adm.-biurowi	34	62	5	64
	Pracownicy usług	25	66	8	86
	Robotnicy wykwalifikowani	35	57	8	129
	Robotnicy niewykwalifik.	25	64	10	63
	Rolnicy	26	61	13	56
Pracujący na własny rach.	39	49	12	41	
Bierni zawodowo	Renciści	35	48	18	72
	Emeryci	32	45	23	214
	Uczniowie i studenci	25	72	3	73
	Bezrobotni	18	68	15	82
	Gospodynie domowe i inni	32	56	12	61
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	30	62	8	168
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	42	49	9	77
	sekt. pryw. poza rolnict.	32	59	8	274
	prywatnym gosp. rolnym	30	57	13	59
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	29	62	10	159
	501-750	28	59	12	116
	751-1000	26	58	15	146
	1001-1500	30	57	13	165
	Powyżej 1500 zł	37	57	6	211
Ocena własnych war. mater.	Złe	27	55	18	153
	Średnie	30	55	14	508
	Dobre	31	60	9	436
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	26	56	18	63
	Raz w tygodniu	36	53	11	516
	1-2 razy w miesiącu	29	53	18	166
	Kilka razy w roku	26	63	10	223
	W ogóle nie uczestniczy	20	66	14	128
Poglądy polityczne	Lewica	29	64	7	194
	Centrum	36	55	9	381
	Prawica	35	54	11	258
	Trudno powiedzieć	19	58	24	263

Tabela 7

		Co przede wszystkim bierze Pan(i) pod uwagę, kiedy kupuje Pan(i) kosmetyki i środki czystości? Czy to, że:				
		mają niską cenę	mają znaną markę	nie były testowane na zwierzętach	mają odpowiednią datę ważności	są nieszkodliwe dla środowiska
		%	%	%	%	%
Ogółem		52	43	10	33	20
Płeć	Mężczyźni	50	48	5	27	17
	Kobiety	54	38	15	39	22
Wiek	18-24 lata	55	50	13	35	18
	25-34	63	43	18	40	10
	35-44	47	52	12	37	23
	45-54	51	42	10	37	28
	55-64	46	41	3	28	24
	65 lat i więcej	48	32	3	24	17
Miejsce zamieszkania	Wieś	59	41	5	31	17
	Miasto do 20 tys.	46	39	17	39	24
	20-100 tys.	48	41	9	35	22
	101-500 tys.	48	47	17	30	19
	501 tys. i więcej mieszk.	44	54	9	40	21
Wykształcenie	Podstawowe	58	34	4	23	13
	Zasadnicze zawodowe	55	41	6	34	21
	Średnie	50	48	10	36	22
	Wyższe	44	47	20	40	23
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	38	49	22	35	31
	Średni personel, technicy	43	68	8	35	20
	Pracownicy adm.-biurowi	41	42	22	48	16
	Pracownicy usług	39	47	17	35	20
	Robotnicy wykwalifikowani	54	45	5	35	18
	Robotnicy niewykwalifik.	69	46	8	24	15
	Rolnicy	60	41	4	33	28
	Pracujący na własny rach.	31	60	5	45	12
Bierni zawodowo	Renciści	58	32		30	18
	Emeryci	47	36	4	26	19
	Uczniowie i studenci	60	50	17	37	18
	Bezrobotni	70	38	11	36	16
	Gospodynie domowe i inni	71	30	11	35	19
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	50	43	17	39	20
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	38	59	20	24	23
	sekt. pryw. poza rolnict.	45	49	10	38	19
	prywatnym gosp. rolnym	62	40	4	30	29
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	61	38	14	35	19
	501-750	62	33	11	33	28
	751-1000	52	40	5	33	16
	1001-1500	50	49	9	33	23
	Powyżej 1500 zł	41	50	12	37	21
Ocena własnych war. mater.	Złe	64	31	7	22	15
	Średnie	58	39	11	35	20
	Dobre	41	52	10	35	21
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	52	40	6	33	26
	Raz w tygodniu	53	44	8	35	22
	1-2 razy w miesiącu	58	39	15	35	14
	Kilka razy w roku	43	43	12	30	18
	W ogóle nie uczestniczy	55	45	9	30	18
Poglądy polityczne	Lewica	46	45	10	31	23
	Centrum	54	44	11	35	20
	Prawica	51	49	7	31	21
	Trudno powiedzieć	52	34	12	35	16

Tabela 7 cd

		Co przede wszystkim bierze Pan(i) pod uwagę, kiedy kupuje Pan(i) kosmetyki i środki czystości? Czy to, że:			Liczba osób
		widział(a) Pan(i) ich reklamę	Trudno powiedzieć	Nie dotyczy, nie robię takich zakupów	
		%	%	%	
Ogółem		4	3	6	1099
Płeć	Mężczyźni	3	4	9	532
	Kobiety	5	2	3	567
Wiek	18-24 lata	3	2	1	130
	25-34	4	1	2	223
	35-44	4	1	2	187
	45-54	5	1	3	180
	55-64	5	2	11	189
	65 lat i więcej	3	8	15	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	4	3	9	434
	Miasto do 20 tys.	5	3	3	164
	20-100 tys.	5	3	5	209
	101-500 tys.	3	4	3	177
	501 tys. i więcej mieszk.	6	1	4	116
Wykształcenie	Podstawowe	3	6	14	239
	Zasadnicze zawodowe	5	3	5	276
	Średnie	4	2	3	368
	Wyższe	5		2	216
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	3		3	114
	Średni personel, technicy	4	2	2	42
	Pracownicy adm.-biurowi	9	1		64
	Pracownicy usług	3	4	4	86
	Robotnicy wykwalifikowani	2	3	5	128
	Robotnicy niewykwalifik.	6	2	3	63
	Rolnicy	1	2	7	56
	Pracujący na własny rach.		5	4	40
Bierni zawodowo	Renciści	4	4	9	72
	Emeryci	4	7	14	215
	Uczniowie i studenci	4	1	2	73
	Bezrobotni	5		3	84
	Gospodynie domowe i inni	9		2	61
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	6	1	3	168
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	2	1	6	77
	sekt. pryw. poza rolnict.	3	3	3	274
	prywatnym gosp. rolnym	1	2	6	59
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	2	2	4	159
	501-750	3	2	2	117
	751-1000	5	5	8	146
	1001-1500	5	5	4	165
	Powyżej 1500 zł	7	2	4	210
Ocena własnych war. mater.	Złe	2	5	10	154
	Średnie	3	2	6	509
	Dobre	6	3	4	435
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	7	2	2	64
	Raz w tygodniu	4	2	6	516
	1-2 razy w miesiącu	4	2	5	165
	Kilka razy w roku	5	5	7	223
	W ogóle nie uczestniczy	2	4	5	129
Poglądy polityczne	Lewica	5	2	8	194
	Centrum	5	3	3	381
	Prawica	3	2	6	259
	Trudno powiedzieć	3	4	9	265

Tabela 8

		Na co przede wszystkim zwraca Pan(i) uwagę, kiedy kupuje Pan(i) jajka?			
		Na to, czy mają odpowiednią datę ważności	Na to, jakiej są wielkości	Na to, czy mają niską cenę	Na to, czy są odpowiednio oznakowane i spełniają normy UE
		%	%	%	%
Ogółem		34	22	20	12
Płeć	Mężczyźni	34	25	23	11
	Kobiety	34	20	18	14
Wiek	18-24 lata	38	20	16	14
	25-34	41	23	23	15
	35-44	38	23	20	12
	45-54	32	25	20	11
	55-64	29	21	16	11
	65 lat i więcej	24	21	25	9
Miejsce zamieszkania	Wieś	27	15	14	7
	Miasto do 20 tys.	33	16	29	14
	20-100 tys.	32	29	23	14
	101-500 tys.	45	32	26	16
	501 tys. i więcej mieszk.	47	31	18	19
Wykształcenie	Podstawowe	31	19	28	10
	Zasadnicze zawodowe	37	22	23	12
	Średnie	33	24	18	13
	Wyższe	34	24	12	14
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	38	30	10	14
	Średni personel, technicy	37	33	15	17
	Pracownicy adm.-biurowi	39	23	23	13
	Pracownicy usług	44	20	23	15
	Robotnicy wykwalifikowani	32	22	31	10
	Robotnicy niewykwalifik.	39	24	29	13
	Rolnicy	19	16	5	5
Pracujący na własny rach.	29	25	8	5	
Bierni zawodowo	Renciści	38	18	24	8
	Emeryci	22	23	21	9
	Uczniowie i studenci	39	20	17	18
	Bezrobotni	44	18	21	23
	Gospodynie domowe i inni	35	18	24	11
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	31	27	19	11
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	32	25	19	14
	sekt. prywat. poza rolnict.	43	23	22	13
	prywatnym gosp. rolnym	21	16	2	4
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	41	21	27	17
	501-750	31	27	24	10
	751-1000	32	20	18	13
	1001-1500	35	26	22	9
	Powyżej 1500 zł	35	25	17	11
Ocena własnych war. mater.	Złe	38	24	32	14
	Średnie	33	23	22	10
	Dobre	34	21	14	14
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	21	17	10	11
	Raz w tygodniu	32	20	18	11
	1-2 razy w miesiącu	39	25	21	13
	Kilka razy w roku	36	28	27	12
	W ogóle nie uczestniczy	36	22	22	16
Poglądy polityczne	Lewica	29	23	24	10
	Centrum	37	26	21	13
	Prawica	34	20	18	12
	Trudno powiedzieć	34	19	19	13

Tabela 8 cd

		Na co przede wszystkim zwraca Pan(i) uwagę, kiedy kupuje Pan(i) jajka?			Liczba osób
		Na to, czy pochodzą od kur hodowanych w klatkach czy od innych	Trudno powiedzieć	Nie dotyczy, nie robię takich zakupów	
		%	%	%	
Ogółem		31	5	22	1098
Płeć	Mężczyźni	26	5	23	532
	Kobiety	36	5	20	566
Wiek	18-24 lata	28	6	24	130
	25-34	33	2	19	223
	35-44	31	5	19	187
	45-54	32	5	18	180
	55-64	35	3	27	189
	65 lat i więcej	26	9	25	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	22	7	39	433
	Miasto do 20 tys.	33	4	17	164
	20-100 tys.	33	5	15	209
	101-500 tys.	37	3	5	177
	501 tys. i więcej mieszk.	49	1	3	116
Wykształcenie	Podstawowe	21	6	25	239
	Zasadnicze zawodowe	26	5	23	275
	Średnie	33	4	21	368
	Wyższe	46	4	18	216
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	50	2	16	114
	Średni personel, technicy	25	17	8	42
	Pracownicy adm.-biurowi	32		22	64
	Pracownicy usług	30	2	18	86
	Robotnicy wykwalifikowani	24	5	21	128
	Robotnicy niewykwalifik.	23	2	17	63
	Rolnicy	22	4	54	56
Pracujący na własny rach.	50	6	17	41	
Bierni zawodowo	Renciści	29	3	22	72
	Emeryci	30	8	26	214
	Uczniowie i studenci	33	7	21	73
	Bezrobotni	25	3	18	84
	Gospodynie domowe i inni	32	5	20	61
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	33	4	24	168
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	40	1	21	77
	sekt. pryw. poza rolnict.	33	4	14	274
	prywatnym gosp. rolnym	23	5	52	59
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	22	6	20	159
	501-750	29	1	26	117
	751-1000	29	5	26	146
	1001-1500	34	5	18	165
	Powyżej 1500 zł	36	6	18	210
Ocena własnych war. mater.	Złe	19	4	17	154
	Średnie	30	5	24	508
	Dobre	36	6	20	436
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	50	5	24	63
	Raz w tygodniu	29	4	28	516
	1-2 razy w miesiącu	26	7	22	166
	Kilka razy w roku	35	6	11	223
	W ogóle nie uczestniczy	32	5	13	129
Poglądy polityczne	Lewica	38	4	19	194
	Centrum	28	5	19	381
	Prawica	34	3	24	259
	Trudno powiedzieć	28	7	26	264